

Председнички избори представљали су једну од последњих фаза у стабилизовању постреволуционарног Египта, која се завршила тесном победом кандидата исламистичке партије Слобода и правда, коју је прошле године основао покрет Муслиманска браћа. Нови председник Египта постао је Мухамед Мурси, који је освојио 51,7 одсто гласова, док је његов противкандидат и последњи премијер владе за време Мубараковог режима Ахмед Шафик освојио 48,3 одсто гласова. Оба кандидата су претходно прогласила своје изборне победе, што је изазвало напетости у земљи, а Мурсијевом победом револуција је добила епилог од кога су многи страховали.

Дуго забрањен, покрет Муслиманске браће изазива велико подозрење због својих радикалних ставова, због чега су очи целог света сада уперене у првог исламистичког председника Египта, чији критичари тврде да припада тврдом крилу ове организације. Први кораци новог председника, по образовању инжењера, који је докторирао у САД, делују ипак прилично помирљиво. У обраћању нацији после избора он је навео да жели мир и јединство земље и изразио намеру да за мандатара именује "независну политичку личност која би била на челу владе националног јединства".

Председнички положај ограничен је међутим недавним мерама војних власти, које су низом аката преузели неке надлежности председника и распустили скупштину. Устав који дефинише положај новог председника још није написан, а фелдмаршал Тантави, војни владар Египта, најавио је поновно успостављање Савета за националну безбедност, којим ће генерали преузети бригу о безбедности земље. Војне власти би ускоро требало да предају извршну власт новом председнику, али се чини да ће Мурсијев положај бити више симболичан. Мере Војног савета остављају влади и председнику мало простора да одлучују самостално о кључним питањима, а питање је и у којој ће мери моћи да обавља своје председничке дужности независно од остатка утицајног лидерства Муслиманског братства.

Смањење председничких овлашћења и распуштање скупштине блокирају потпуно освајање Египта од стране исламиста, који у овом односу снага немају велики маневарски простор за увођење шеријата и промене у спољној политици, које део његове партије Слобода и правда призива. У тој ситуацији, Мурсијева победа је

Египат између војне хунте и Муслиманског братства

Пише: Младен Ђорђевић
четвртак, 28 јун 2012 08:52

пропраћена добродошлицом светских лидера, који су поздравили његов избор и изразили очекивање да ће негов долазак омогућити даљу демократизацију друштва, у циљу успостављања тзв. исламске демократије, која мање-више успешно функционише у Турској.

Највише зебње ипак изазивају Мурсијеве најаве да жели да побољша односе са Ираном, у циљу успостављања стратешке равнотеже, и најаву захтева за ревизијом неких одредби споразума са Израелом из 1979. који је у Египту врло непопуларан. Мурси је изјавио да ће поштовати све међународне споразуме, али је његова победа најхладније дочекана у Израелу пошто је Мурси раније био на челу комитета који се залагао за "рат против ционистичке творевине", са ставом да је радикални палестински Хамас огранак Муслиманског братства.

Израелски аналитичари ипак процењују да се краткорочно неће ништа променити у односима са Египтом, али, дугорочно гледано, победа кандидата Муслиманске браће представља велики ударац за америчко-израелску политику према региону, која је остала са само мало сигурних савезника међу Арапима. Обајна администрација је и поред тога ипак олахнула после Мурсијеве изборне победе, јер она није изазвала талас насиља и немира који би провоцирали војни удар.

Мурсијева мирна победа на демократским изборима и помирителска реторика је у Вашингтону позитивно примљена, са жељом да у Египту заживи турски модел политичког ислама. Стога су САД изразиле спремност да дају јаку подршку и исламистичком председнику, али под условом да се он заиста покаже као способан да донесе ред у земљи и настави Мубаракову спољну политику. Сједињеним Државама и Израелу је у

Египат између војне хунте и Муслиманског братства

Пише: Младен Ђорђевић
четвртак, 28 јун 2012 08:52

тренуцима грађанског рата у Сирији и могућег рата са Ираном преко је потребан миран Египат који ће кроз модел исламске демократије и даље представљати стуб стабилности Блиског истока.

Ипак, по многим мишљењима, Мухамед Мурси је само добар и верни војник Муслиманског братства, чији крајњи циљеви остају нејасни, а у условима велике подељености друштва, јаким политичких тензија и економских тешкоћа, нико не може да буде сигуран да Египат једном неће експлодирати.